Příloha č. 1 zkušebního řádu zkoušek canisterapeutických týmů

CHOVÁNÍ PSOVODA VŮČI PSOVI - nejčastější pochybení a nedostatky

1	Stručný název pochybení/nedostatku	Podrobný popis
A	**Zbytečné používání fyzického tlaku**	Psovod dosahuje požadovaného chování tlakem rukou, těla, vodítka, obojku nebo postroje, přestože mohl využít psovi známý slovní či posunkový pokyn nebo mu poskytnout čas na jeho splnění. Například tlačí psa do sedu, přesouvá jej tahem vodítka nebo si vynucuje pozornost šťoucháním. Nejde o nezbytný postup ani o citlivou oboustrannou komunikaci.
B	**Hrubé nebo zastrašující zacházení**	Psovod reaguje na chování psa nepřiměřeně prudce, trestá jej nebo zastrašuje. Například psa výrazně okřikuje, používá výhrůžný tón, udeří jej, prudce odstrčí nebo škubne vodítkem. Takové jednání vytváří tlak na psa, narušuje atmosféru a může přítomným předávat nevhodný vzor zacházení se zvířaty.
C	**Nucení psa do kontaktu**	Psovod nutí psa přiblížit se ke klientům nebo setrvat v kontaktu, přestože pes zřetelně projevuje známky nepohody a potřeby se vzdálit nebo kontakt ukončit. Psovod drží psa za obojek či v náručí, blokuje mu ústupovou cestu, táhne nebo tlačí jej ke klientovi, případně nechává klienty bránit psovi v odchodu.
D	**Zapomínání na psa**	Psovod se věnuje jiné činnosti natolik, že přestává sledovat psa a reagovat na jeho chování. Například jej přivolá, ale po příchodu mu nevěnuje pozornost ani nezadá další úkol; připraví odměnu, ale její předání nedokončí; vydá pokyn a už neřeší jeho (ne)splnění. Může také bezmyšlenkovitě táhnout psa s sebou na vodítku nebo přehlížet projevy jeho nepohody.
E	**Nesrozumitelné vedení psa**	Pokyny psovoda jsou nejasné, protichůdné, nedostatečné nebo zahlcující a pes se podle nich nedokáže zorientovat. Není zřejmé, s kým má spolupracovat, co má dělat nebo kdy aktivita končí a začíná volno. Psovod například dává pokyny současně s klientem, nepomůže psovi porozumět klientovým pokynům, opakuje neúčinné povely nebo psa dráždí pamlskem před čumákem bez srozumitelného cíle.
F	**Zařazování aktivit, které jsou psovi nepříjemné**	Psovod sám provádí nebo zadá klientům aktivitu, při které lze předpokládat, že bude zdrojem nepohodlí pro psa, aniž by tuto skutečnost psovod nějak vhodně a dostatečně kompenzoval (např. průběžným odměňováním psa za výdrž). Může jít například o ukázku čištění zubů, oblékání postroje, podlézání psa nebo o manipulaci s částmi těla psa. Pochybením není samotný druh aktivity, ale její průběh a reakce psa na ni.
G	**Nedostatečná ochrana psa před jednáním klientů**	Psovod nestanoví nebo neudržuje potřebná pravidla zacházení se psem a nechrání jej před necitlivým jednáním klientů. Například nezajistí vhodnou pomoc klientovi, který neovládá své pohyby, nezastaví tahání za srst či části těla nebo nechává klienty běhat v blízkosti psa, i když ho to znervózňuje. Mírnou povahu a toleranci psa považuje za důvod takové zacházení připustit nebo k němu dokonce nabádat („můžete si dělat, co chcete, můj pes to vydrží“). Přání klientů považuje za nadřazené potřebám psa.
H	**Ponechání psa v interakci s klienty bez dohledu**	Psovod ponechá psa v kontaktu s klienty nebo personálem a přestane sledovat průběh jejich interakce. Věnuje se například přípravě pomůcek, rozhovoru nebo jiné části programu, takže nemůže včas rozpoznat a řešit nepohodu psa či nevhodné zacházení s ním. Předání psa personálu samo o sobě nenahrazuje dohled psovoda. Naopak - znemožňuje tím plnit personálu dohled nad klienty.
I	**Obtěžující doteky a napětí vodítka**	Psovod psa hladí, drbe, objímá… a pes na toto jednání reaguje nepohodou nebo snahou vzdálit se. Psovod udržuje vodítko v neustálém napětí (aniž by to chování psa vyžadovalo) nebo opakovaně vodítkem cuká a tahá bez srozumitelného účelu. Na rozdíl od tlaku k dosažení konkrétního chování jde především o průběžné rušení a zbytečné omezování psa.
J	**Nepřizpůsobení programu energii psa**	Psovod nepřizpůsobuje tempo, délku a výběr aktivit aktuální energii a potřebám psa. Například nechává psa příliš dlouho čekat (pes se prokazatelně nudí), pokračuje v aktivitách i přes projevy únavy psa nebo zařadí vzrušující aktivitu, po níž nedokáže psa uklidnit. Patří sem také zahájení kontaktu s klienty v době, kdy je pes příliš rozrušený.

K	**Posilování nežádoucího chování**	Psovod svým postupem umožňuje psovi získávat požadovanou odměnu nebo aktivitu prostřednictvím nežádoucího chování. Například dá pamlsek psovi, který se jej dožaduje skákáním či dobýváním, nebo psa po svévolném opuštění odložení rovnou zapojí do činnosti, na kterou měl čekat. Neodlišuje tak žádoucí chování od nežádoucího a svými reakcemi nežádoucí chování posiluje.
L	**Přeceňování schopností psa**	Psovod přeceňuje schopnosti svého psa a neúměrně jeho aktuálním schopnostem mu zbytečně ztěžuje podmínky pro splnění úkolu. Pes takto nastavené podmínky nezvládá a z toho důvodu dělá chyby. Například psovod předem rozdá klientům pamlsky, a pak požaduje od psa spolupráci a ignorování klientů. Žádá psa o lehnutí na nepříjemném povrchu. Odloží psa příliš blízko lákavým pamlskům.